

Перець

1991 ЛЮТИЙ №4

Мал. О. МІХНУШЕВА

— Якби я мала такі шикарні шмотки, то й до мене б хлопці липли!
— Та це ж — охоронники!..

Економісти твердять: торгівля — важіль прогресу. Хто цього не розуміє, той перебуває на нижчій стадії розвитку і має всі дані, щоб прихильно зустріти цей фейлетон, позаяк автор теж сумнівається у тому важелі. А що може бути кращим за бесіду двох недолугих друзяк! Отож, мій незнаний товаришу, застопи місце десь у черзі по шкарпетки, розгорни для підтримання власного гумору «Перець» і почитай, що оце спало мені на думку. Дивись, і достоїшся свого, якщо, поки читатимеш, шкарпетки не підуть на бартерну оборудку за якусь іншу річ, за якою, звісно, доведеться ставати в нову колійку. Але за те не гань ні мене, ні журнал, бо ми того не бажали.

Я згадав тут про бартер не випадково. Куючи своє щастя у львівських чергах, я якось зауважив, що мені не вистачило яєць. Хто нині з того впадає у розпач? «Прийду завтра», — вирішив я. Та й ви дійшли б цього висновку, бо відомо не тільки, що торгівля — важіль прогресу, а й те, що кури — невтомна птиця і за ніч можуть нанести нову партію товару. Але сталося непередбачене — яйця щезли. Лише оце тепер я узнав, що з ними сталося. А виявилось, що галицькі кури за ту ніч стали суб'єктом міжнародних торговельних зносин. Ними, вірніше — яйцями, зацікавилися наші універмаги. Вони кілька мільйонів вітчизняних яєць перевезли через польський кордон і реалізували там... по цінах, утричі дешевших за тамтешні.

Наші зозулясті, либонь, з того образились, бо вони аж ніяк не менш шляхетні за польських несучок, розуміються і на пері, і на гонорі. В усякому разі, минають місяці,

УВАГА: ВАС РОЗДЯГАЮТЬ!

Відплата, що не кажіть, диявольськи дотепна. Десь на рівні реваншу за Берестечківську битву. Можна було б тішитися. Але ті, хто перед їдою мие руки, як правило, обмивають і яєчну шкаралупу.

Та цим бартерні, тобто обмінні, операції не обмежились. Ось, приміром, ЦУМ за нашими роздрібними цінами відправив вартістю 20 тисяч карбованців партію жіночого одягу (сукні, сарафани, костюми, блузки та ін.) і на 5 тисяч шкіряних рукавичок, електроципців. Взамін отримано за польськими ринковими цінами губну помаду, духи, шампуні. Воно можна було б і змиритися, хто має одяг, але при реалізації населенню, наприклад, шампуню «Капрі фоліум» та «Майорка» за завищеними роздрібними цінами, затвердженими заступником начальника обласного управління торгівлі С. Л. Заярським, із покупців перебрано чотири тисячі карбованців.

Директор ЦУМу В. І. Сидор провів таких операцій безліч. За відправлені за кордон 440 телевізорів «Електрон» і 12,5 тонни

родзинок (сушений виноград) отримано відеоманіфони «Самсунг-Х» і корейські відеокасети. Я вже не говорю, що нам самим конче потрібні і «Електрони» й ізюм, але річ у тім, що ціна «Самсунга-Х» (3.500 крб.) і відеокасет (55 крб.) значно перевищує аналогічні, але вищої якості вироби японського виробництва. А духи «Курара», згідно з контрактом, взято у поляків по ціні 8 карбованців за флакон (при ціні аналога 7 крб.), тобто з переплатою. Як позбутися збитків? Тут на арену знов виступає уже згадуваний С. Л. Заярський і оцінює «Курару» у 12 карбованців. За всю партію з покупців здерто як додатковий прибуток 55 тисяч карбованців.

А як же інакше?! Адже економічна ефективність від товарообміну, згідно з існуючими регламентуючими документами Ради Міністрів СРСР та Мінторгу УРСР, повинна становити не менше 40 відсотків. Ось вони і беруть з нас — від особи і від сотні.

Стривайте, ми, здається, домовилися, що ви будете читати мої нотатки у черзі за шкарпетками? Прошу вибачення, але шкарпеток немає. Їх разом з бавовняними тканинами, постільною білизною, чоловічими трусами та іншим крамом загнав у польському місті Жешові універмаг «Львів». За них маємо жувальну гумку і парфуми.

Написавши останнє слово, зауважив, що все у нас здебільшого йде (а список бартерних оборудок безкінечний) на духи і шампуні. Але ж їх не можна навіть пити! Це ж не наш одеколон. То невже нам залишилося лише добре намілювати голову і пахтитися? Дивний набір джентльмена, коли бракує шкарпеток. До того ж, усі ці атрибути цариці Нефертіті коштують дешево лише для цариці. Хоча і у нас тепер появились так звані «групи заможних покупців». Я цей термін не вигадав, а взяв із постанови Львівського обласного комітету народного контролю: «ЦУМ і універмаг «Львів» (керівники В. І. Сидор і В. А. Костиков) вивозять в основному за державними роздрібними цінами дефіцитні масового попиту товари, ціни на які в країнах-партнерах утричі, а інколи і більше перевищують рівень наших цін. Замість них завозять здебільшого кон'юнктурні, розраховані на групи заможних покупців товари за діючими цінами країн-партнерів, які... перевищують рівень наших прейскуртантів».

А тепер про один виняток із зазначеного правила. Якогось там дня з Польщі Львівський ЦУМ завіз песцеві шубки. Так що б ви думали? Коштують вони дешевше, ніж у нас. Тільки прошу не займати черги. Шубки вже розійшлися. І треба, мабуть, думати — між своїми, або, як писав історик І. Крип'якевич, маючи на увазі зовсім іншу категорію публіки, між «лучшими людьми».

А збитку ніякого. Звідки він візьметься, якщо «гуму до жуця» і духи «Курара» ваші діти і благовірна дружина куплять по ціні, як за тата рідного, тобто за вас.

Згадав про «тата рідного» і відчув себе ошуканим. Ще б пак! Універмаг «Львів» і ЦУМ переплатили іноземним партнерам майже 200 тисяч карбованців, а з рідних громадян перебрали 800 тисяч.

І чого ми такі бідні?

В. ПАЛЬЦУН.

ФРАЗИ

● Уже мало тих, хто хоче жити ще краще!..

● До екологічної катастрофи ще треба дожити!

● Найчастіше хочуть зігнути того, хто на голову вищий від інших.

Олександр ПЕРЛЮК.

м. Кіровоград.

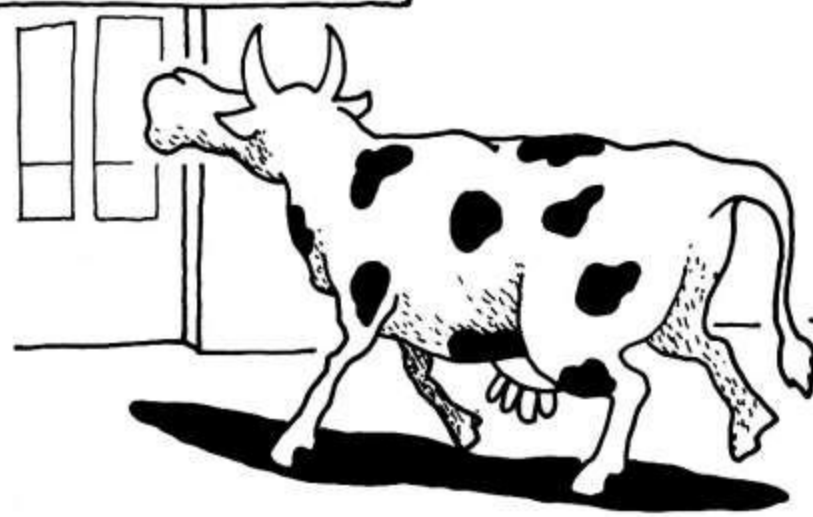
● Тупик, але з видом на світле майбутнє.

● Міцність держави можна підірвати й вибухами оплесків.

Юрій БАЗИЛІВ.

м. Запоріжжя.

ХІМЧИСТКА

ХІМЧИСТКА

Мал. С. ФЕДЬКА

ДОСТАТОК У МІСЦЕВОМУ МАСШТАБІ

У Верховній Раді України тепер одні суперечки: бути приватній власності на землю чи ні? Чи добре буде, якщо землю передали кожному, хто того бажає, чи погано?

Як на мене, то я руками і ногами за колгоспи і радгоспи. Чому? Мабуть, здогадуєтесь? Ні? То слухайте.

Як тільки колгосп обмолотить соняшник, то я беру торбу, ходжу по стерні і збираю те, що буде приорано. Я, правда, старий, багато зерна не зберу. А от у кого машина, то набирають і по десять мішків!

Те ж саме з кукурудзою. Люди вправні збирають на пожнивках по 20—40 пудів качанів!

Я вже не кажу про столовий буряк, моркву, помідори та інші овочі.

Правда, голови колгоспів, їх зами і інші помічники роблять так, щоб пожнивки швидше заорати. Але качани кукурудзи стирчать і з-під ріллі. Голови капусти — так ті зовсім викидає на поверхню плугом.

Але найприсмніше після оранки — збирати моркву. Цілі ряди вилазять із землі, ходи лиш і кидай у торбу.

З яблуками ще краще. Вони витримують мороз до чотирьох градусів. Так що й узимку в багатьох колгоспних садах можна узяти їх до біса.

За приватної системи такого не буде. От і сей рік. Хоч воно ще й не приватне, але взяли на підрияд в оренду чималий сад. Так що ви думаєте?

У середині жовтня на гілках уже не було жодного яблущка!

Так от, я — за колгоспи і радгоспи. Бо за приватної власності нічого на ланах не лишатиметься. А я і такі, як я, пошлемося у дурні. Куди це годиться?!

Ще одне. Підкажіть головам колгоспів не дуже поспішати заорювати пожнивки. Це допоможе виконанню продовольчої програми. Хоча б у місцевому масштабі!

Б. ГАННОЩЕНКО.

м. Котовськ.

У справедливості вислову «немає нічого більш постійного, ніж тимчасове», мені довелося переконатися на власному досвіді, коли директор Ярошівського цукрокомбінату М. Бельницький та голова профкому Л. Олійник дали дозвіл «тимчасово» розмістити у житловому будинку, що належить цукрокомбінату, філіал Катеринопільської музичної школи. В цьому ж будинку — між іншим, з дерев'яними перегородками — проживає моя сім'я. У мене, ясна річ, ніхто дозволу на таке сусідство не питає.

Вирішив я для початку занастися терпінням: тимчасово ж бо! І поки дітки вчили в школі «до» та «ре», ще сляк-так терпіти можна було, а от як ушкварив згодом духовий оркестр разом із барабаном — штукатурка зі стін посипалася.

ШКАРПЕТКИ — ЗА ПОДВИГ

У 1986 році нас, колгоспних механізаторів, за повістками райвійськкомату послали на подвиг — ліквідовувати наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. А в липні минулого року із статті «З турботою про «ліквідаторів», опублікованій у «Сільських вістях», довідалися, що нас не забуто, а ошасливлено багатьма пільгами. Окрилені, ми звернулися до голови нашої сільради А. Д. Бойка з єдиним проханням: допомогти придбати у сільмазі, нарівні з іншими «пільговиками», шкарпетки, бо якимось воно не годиться ні «ліквідаторам», ні їхнім дітям світити голими п'ятами. Однак представник Радянської влади заявив, що ніякої постанови про пільги учасникам ліквідації аварії він не знає. Не

чули про них і в райвійськкоматі, і на цій підставі відмовилися видати нам військові посвідчення.

Отож, якщо, боронь Боже, і наступного року нас добровільно-примусово кудись покличуть, доведеться поставити умову: шкарпетки — авансом за майбутній подвиг.

В. ЗЕЛЕНЯНСЬКИЙ, І. МОГИЛКО, А. КОВБЕЛЬ,
А. БОДАЧІВСЬКИЙ, П. БІЛЕЦЬКИЙ,
М. ЗАБОЛОТНИЙ, Н. СОБАКАРОВ,
В. РУБАНСЬКИЙ.

с. Загітково
Кодимського району
Одеської області.

КУПОННА РОЗКІШ

Не розумію тих людей, котрі ображаються на купонну систему: мовляв, через них ми не можемо купити те, що душа забажає. Нехай ті, кому їх не вистачає, приїдять до мене, я ними охоче поділюся. Мені їх щомісяця видають аж на сімдесят карбованців, а пенсії я одержую лише тридцять сім. Самі розумієте, з такої суми рахунку в ощадкасі не відкрисш, а в нашому сільмазі на купони нічого не купиш.

Окремі крихти, щоправда, перепадують інвалідам та вдовам загиблих на війні солдатів. У мене війна також забрала чоловіка, однак, як мені пояснили, я неповноцінна вдова, хоч і вдова у квадраті: бо не сама віку доживала, а виийшла

заміж вдруге, щоб діточок підняти. Отож держава після другого шлюбу нічого мені не винна. Оті тридцять сім карбованців — це все, що заробив на мою старість другий мій чоловік, відпрацювавши у колгоспі понад 50 років.

Отож, як на мене, то купони — це благо. Уперше в житті маю можливість хоч щось заощадити. Якщо, звичайно, не помру від голоду.

О. КОВАЛЬ.

с. Манченки
Харківського району
Харківської області.

ДЕФІЦИТ — НА СЛУЖБУ СУСПІЛЬСТВУ

Приємно зайвий раз пересвідчитися, що навіть таку хронічну виразку соціалістичної дійсності, як суцільний дефіцит на товари ширьжитку і продукти, наше радянське чиновництво прагне поставити на благодійну службу інтересам суспільства.

Наприклад, виробниче об'єднання житлово-комунального господарства м. Калуша «з метою наведення порядку в місті з бродячими тваринами» запропонувало за кожного зданого пса сигарети на суму 3 карбованці і за кожного kota — на один карбованець. Про що широко оповістило через

місцеву пресу.

Пречудова мета, але чому до неї залучають лише курців і лише в Калуші? Гадаю, що в нинішніх умовах кожна радянська сім'я за кілограм м'яса або цукру здатна зробити набагато вагоміший внесок — і не тільки в наведенні порядку з бродячими тваринами.

Л. ВИННИК.

Івано-Франківська область.

ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ОД БЛАГОДАТІ

Останнім часом я погано сплю. Прокидаюся від найменшого шереху з думкою: чи не рекетири, бува, хочуть вдертися до моєї домівки? Адже не виключено, що дійшла до них чутка про несподівану фінансову благодать, яка після десяти років перебування на пенсії по інвалідності звалилася на мою голову. Мені підвищили пенсію, і підвищили настільки, що я тепер сушу голову над тим, що з отими додатковими грошима робити: відкрити рахунок у банку чи спробувати обміняти її на валюту?

Чесно скажу: такої турботи про себе я не чекав, хоч і усвідомлював, що здоров'я втратив на виробництві. У 1959 році трапився зі мною нещасний випадок, внаслідок чого я не вибував з лікарень, переніс кілька операцій, аж поки у 1980 році дали мені пільгову пенсію за списком № 2. Пенсія, щоправда, неабияка — 78 карбованців 88 копійок, проте певні матеріальні труднощі

цілком і повністю компенсувалися морально: окрім пенсії мені урочисто вручили іще й медаль «Ветеран праці».

Десять років я ходив гордий морально, аж поки не восторжествувала й матеріальна справедливість. Райсоцзабез зробив перерахунок, і віднедавна я одержую — страшно навіть подумати — на 32 копійки більше.

Я глибоко вдячний за таку турботу. Настільки глибоко, що, наслуховавшись сесійних ридань з приводу дефіциту державного бюджету, готовий пожертвувати своєю надбавкою до пенсії, аби, перше, допомогти хоч трішечки залатати оту фінансову дірку, а по-друге, убезпечити себе від візиту рекетирів.

М. ЗУБАХА.

м. Ржищів
Київської області.

ПІД ЗВУКИ МУЗИКИ

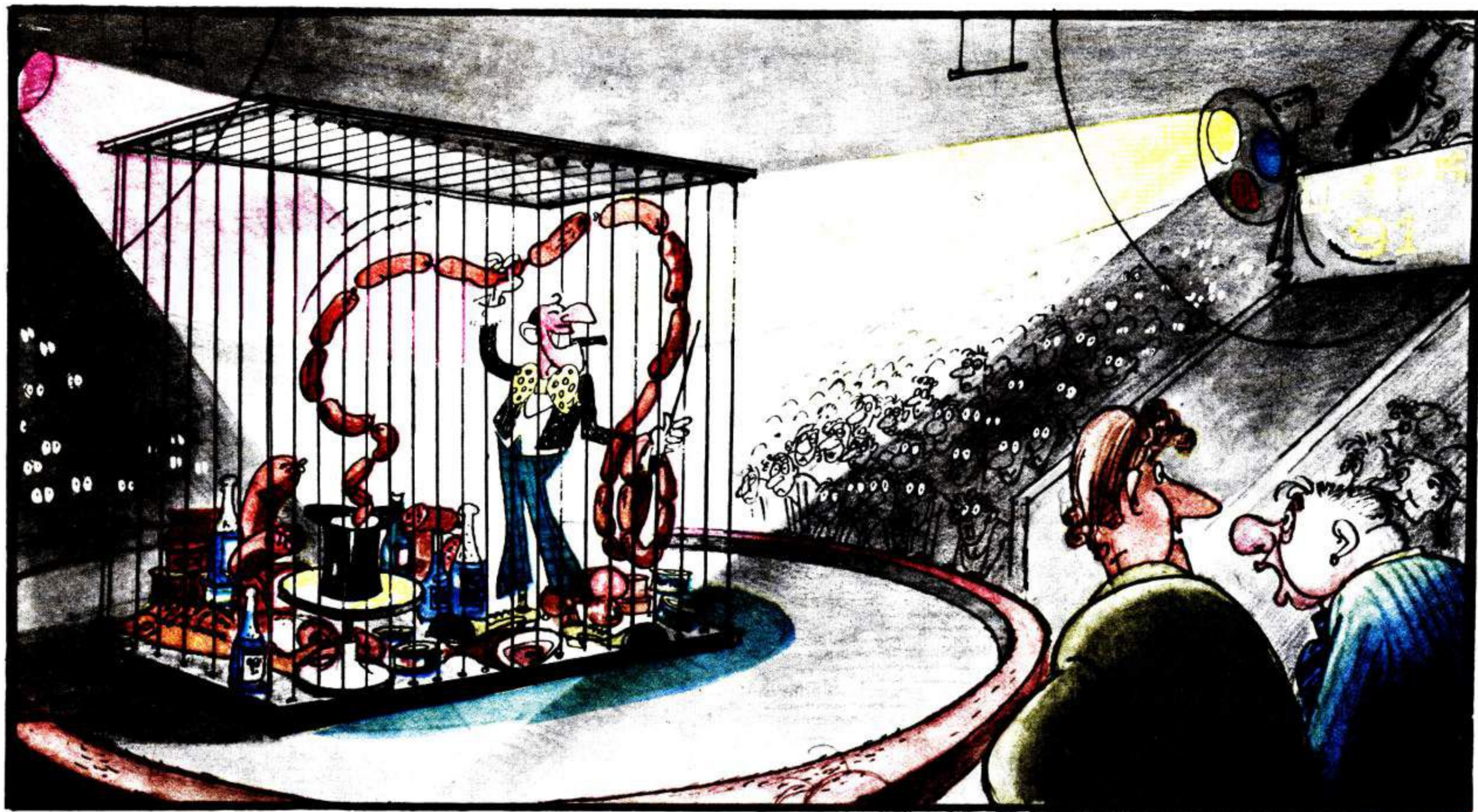
Не витримав я, почав писати. Голова Катеринопільського райвиконкому І. Полудень факти визнав (куди подінешся — тут і глухий почує), підтвердивши, що нинішнє сусідство з музичною школою «створює певні незручності» для моєї сім'ї. А заступник голови виконкому О. Дубовий пообіцяв, що «до початку нового навчального року буде вирішено питання розміщення... музичної школи в іншому приміщенні».

Звичайно ж, ніхто музичну школу ні до початку нового навчального року, ні після нікуди не перемістив. Більше того, після черго-

вої скарги я довідався, що вже не філіал школи виселяють, а мені, виявляється, пропонували «рівноцінну» квартиру, від якої я нахабно відмовився. Трохи згодом іншу квартиру (про рівноцінність я помовчу) таки запропонували: голова профкому цукрокомбінату Л. Олійник попередив, що коли я не виберуся і продовжуватиму варити воду, то мене переселять за рішенням трудового колективу без моєї згоди. Отакої! «Тимчасові» сусіди уже виганяють мене з власної хати. І, наскільки я розумію, не «тимчасово», а назавсім. Під звуки музики.

П. ЛЮБАРСЬКИЙ.

с. Ярошівка
Катеринопільського району
Черкаської області.

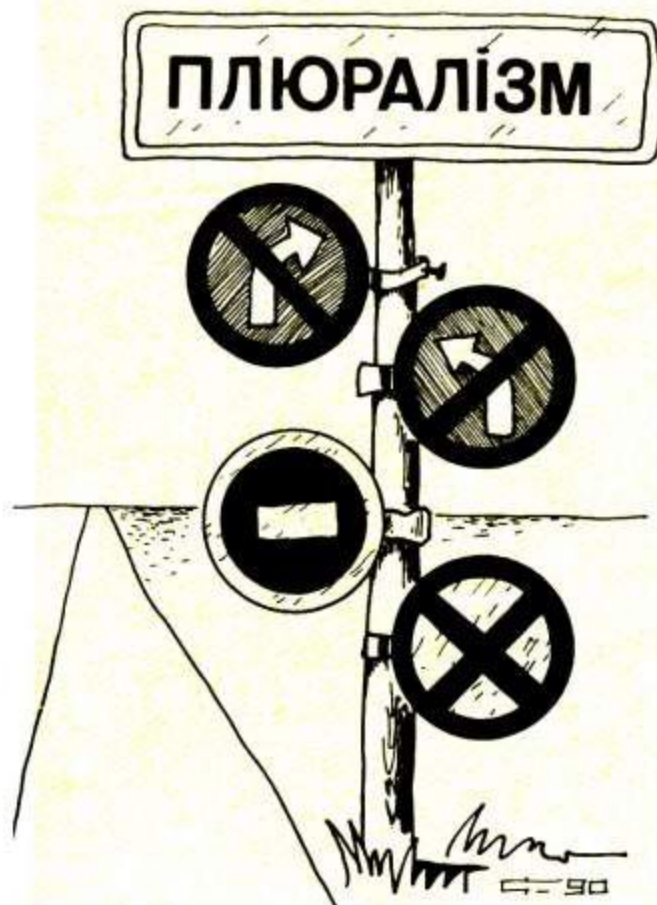
— Ви ж знаєте, як публіка нині реагує на дефіцит...

КОРОТКО КАЖУЧИ

- Гуманність — сестра пока-
яння.
- І бездіяльність добра є зло.
- Найдотепніші пісні доли-
нають не зі сцени, а з трибун...
- Любов до істини закінчуєть-
ся там, де починається освідчення.
- Величність — то не розмір,
а масштаб.

Леонід СУХОРИКОВ.

Мал. С. ФЕДЬКА

ФУТУРОЛОГІЧНА ГУМОРЕСКА

Після роботи ми з онуком устигли поговорити. Багато присутніх доби-
ралися, мабуть, здалеку, перекусити
вчасно не змогли і тепер шаруділи
обгортками бутербродів. Але під-
силювальна апаратура працювала
непогано, і все було чути прекрасно.
Промовці один за одним виходили
до імпровізованої трибуни і гаряче
викривали й осуджували голову ви-
конкому. Цього разу він поза чер-
гою урвав імпортований меблевий
гарнітур і відпочив за рахунок яко-
гось фонду допомоги потерпілим
від кінського сапу. Він стояв поруч
з трибуною, покаючись киваючи го-
ловою.

Час від часу мій онук зривався на
ноги і запально гукав разом з усіма:
«Ганьба! Ганьба!»

Мою увагу привернула голівка
давньої знайомої, яка виднілася
рядів за шість нижче. Ми по-
знайомилися з нею тут же, на
стадіоні, тривалий час ходили разом
на мітинги вболівати за суспільні
справи. Громадські почуття могли
пустити й тонше, інтимніше коріння,
але нас розвела доля. Ми розійшли-
ся в оцінках неформального лідера
Власяниці. Я підвівся, намагаючись
роздивитися краще. Час не пожалів
її. Постаріла... А кого це вона за

руку тримає? Молоденьке симпа-
тичне дівча. А яке схоже на неї
в молодості! Мабуть, теж з онукою
прийшла. Вчить громадянській сві-
домості.

Після неформальних промовців
слово для пояснень узяв голова.
І раптом я звернув увагу, що він теж
страшенно постарів. Пригадую, який
він був молодий і квітучий, коли
його викривали вперше. Здається, за
будівництво дачі з казенних мате-
ріалів. Виправдовувався він тоді
невправно, кострубато. Зразу впада-
ло в вічі, що немає досвіду. Не те,
що зараз.

Навколо знову обурено загукали:
«Ганьба! Ганьба!» Я позирнув на
онука. Він був гнівний і непримирен-
ний до недоліків. На мої очі накопи-
лися непрохані сльози зворушення:
підростає зміна борців, свідомих
громадян! Недаром жили!

Я не гукав. Правду кажучи, вто-
мився за стільки років. Та й охрип.
Хай молоді тепер! До того ж на них
чекають суворі випробування. Ка-
жуть, голова теж виростив собі
зміну і готується передати посаду
своєму зятєві.

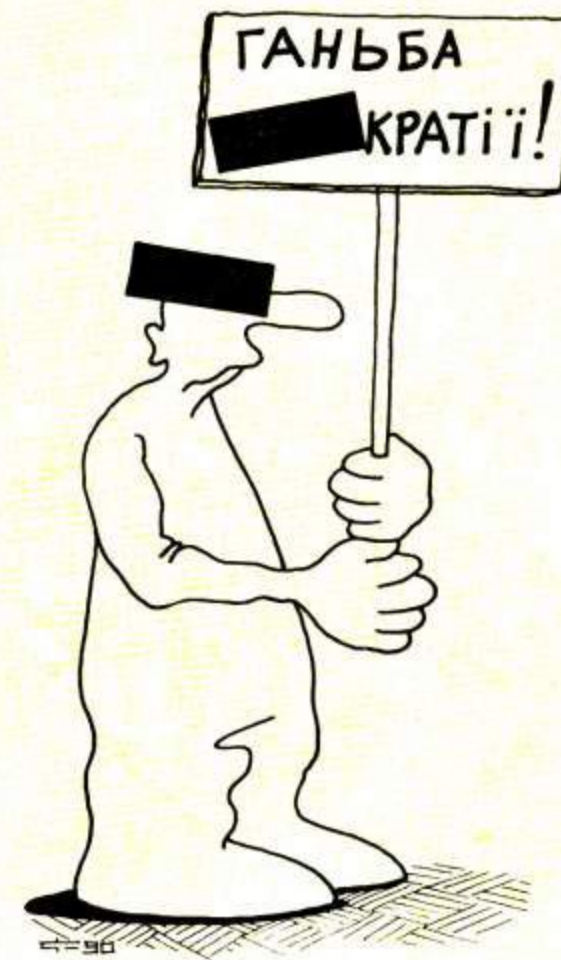
Павло СТОРОЖЕНКО.

м. Полтава.

ПЛЮРАЛІЗМИ

- Час напіврозпаду особи: від
підвищення до підвищення.
- Як позбутися бюрократа? Сядьте
на його місце.
- Зіштовхуючи громадське з осо-
бистим, одержали нічого.
- Дивувався: «Якщо всі стануть
працювати, хто ж буде боротися?!»
- У деякого замість лоба — лобне
місце.

Григорій ЯБЛОНСЬКИЙ.

Юрій ЯЧЕЙКІН

Історичний детектив
Джозефіни Тей

— Я маю на увазі вбивство самого дона Жуана! — дратувався Аллан.
— То не вбивство, то кара небесна.
— Була б небесною, якби донна Ханна була янголом...
Йому подобалося дратувати Атлантиду. Хоч у цьому він брав гору!
— А при чому до карі небесної донна Ханна? —

обурилася секс-бомба, що загрожувало неочікуваним вибухом.

Аллан Грант не злякався і напoліг:

— То донна Ханна уговтала шляхетного дона Жуана!

Від несподіванки Атлантида аж сіла на ліжку. Однак сіла так невдало, що ледве не зламала Грантові здорову ногу. Але він нічим не виказав своїх страждань.

— Аллане, — заблагала вона, — що ви про це знаєте? Відкрию вам найбільшу свою таємницю: я над усі кохаюся в детективних історіях...

— А в їхніх авторах? — грайливо запитав Грант.

Антична красуня скромно зашарілася. Зараз вона нагадувала цнотливу Венеру Капітолійську. Марта Халланд не йшла ні в яке порівняння, хоч і була вища за Гранта на цілу голову. А пропорції! Де ви ще побачите отакі могутні і хвилюючі чоловічі уяву бюст? Другого такого не знайти! Годі й шукати. Від цього розкішного видовища Алланові Гранту навіть здалося, що він видужує...

— Невже ви не кохаєте Дороті Сайєрс? — під'юджував він її. — Або Елен Макклой? Або королеву детективу Агату Крісті?

Міс Атлантида відповіла напрочуд розумно, хоча в її мелодійному голосі вчувався легкий докір:

— Але ж це було б збоченням... Хіба ні?

Голова у Гранта пішла обертом. Її трохи опуклі, блакитні й глибокі, немов шотландські гірські лохи, очі лагідно обіймали його і ніби пестили у невідчутно теплих променях. Добродійна міс Марта Халланд зовсім випала з його думок...

— А про що я? — нараз хрипко запитав він.

— Про вбивство дона Жуана, — турботливо нагадала вамп-чарівниця.

— Ага! — пригадав до краю виснажений Аллан.

Він кілька разів похопливо ковтнув повітря, аби якось оговтатись. Це був найсуворіший екзаме́н в його житті. А в ролі неблаганного екзаменатора — сама Атлантида, яка кохається в майстрах детективу чоловічої статі...

— Саму суть, Аллане, — левицею проворкотіла вона. — Подробиці я легко домалую сама...

Це надало Грантові творчої наснаги (о, богоподібна Музо!) і посилило авторські амбіції.

— Донна Ханна, — почав він, — була дочкою с в о го часу. Ревнива і мстива, як усі тодішні іспанські жінки, вона покляла собі будь-що покарати убивцю чоловіка. Але як це зробити? Ось запитання! Адже тоді ще не було емансипації жінок, і вона не могла викликати мерзотника на дуель...

— Яка несправедливість! — зі щирим співчуттям зітхнула надпотужна секс-бомба, що покоїлася на здоровій нозі розчавленого негарними комплексами Аллана Гранта. Серце його калатало, немов у грудях бив дзвін на сполох. А міфологічне диво ласкаво тупилося в нього, огортаючи чарами олімпійського бога мрій Гіпноса.

— А дон Жуан править своєю, — белькотів він, — залицяється нахаба до гарненької удови та й усе. Жінка ж тоді була зовсім беззахисна! Де не зустрінє її, одне торочить: «Хочу з тобою переспати!»

— Який негідник!

— Ще б пак! Донна Ханна й мовила: «А що скаже мій любий чоловік? Адже він слідує за мною з осяйних небесних сфер». «Я піду на цвинтар і його запитаю! — зухвало зареготав нищий спокусник. — І якщо він не відповість, я вважатиму його мовчанку за згоду».

Ясно було, що для знавцінілого від негідної хтивості дона це була лише забавка. Та ця забавка стала б небезпечною грою, якби Статуя раптом відповіла! І от уночі донна Ханна заховалася за її п'єдесталом. Зухвалець прийшов! Виставив ногу і блазнює: «Гей ти, морський волоцюго! Я сьогодні спатиму з твоєю жінкою! Приходь!» І тоді донна Ханна моторошно загула в адміральський рупор: «Прийду!»

— Кошмар! — здригнулася богиня.

— Атож! Жах охопив блюзняра. На нього аж ніби війнуло потойбічним холодом. Його ще тоді, на цвинтарі, мало не прибив інфаркт. Ну, про пишну учту у донни Ханни всі знають. І ось вона каже: «Любчику, я піду й приготую для нас гніздечко...» «Давно час!» — підстьобнув безсовісний дон. А донна Ханна пішла і одягла бойові обладунки Командора. І ось залунав важкий, залізний поступ. Холодна, металева рука лягла на плече зухвальця. Серце його від жаху тьохнуло і зупинилося. «Ханна!» — сказала Статуя співчутливим голосом донни Ханни... І от скажіть мені, чарівна міс Іглтон, хіба то не був досконалий і досі не перевершений злочин?

Аллан Грант навіть незчувся, як і коли його огорнули пишні і м'які, тремтливі і духм'яні перса. Йому здалося, що він — звідусіль в ніжних пестливіх обіймах, як мушля в дорожньому шовковому коконі. І він збагнув, що йому вже ніколи не випручаться із цього солодкого полону. Він — бранець дочки цього часу.

Віднині і повік.

Амінь!

Про нього вже було писано:

«Аллан Грант був прикутий до ліжка, бо провалився в люк. Падіння в люк — глупота з усіх кутів зору. Тоді Грант уже було майже наздогнав Бенні Скола, і тепер лише думка про те, що, випручнувшись з його лаписьк, Бенні прямим ходом потрапив у обійми сержанта Уільямса, дещо пом'якшувала страждання Гранта».

На лихо Бенні Скол вийшов з тюрми того ж дня, коли Аллана Гранта виписали з хірургічної лікарні. І знову Бенні Скол бігав на волі, а детектив Скотланд-Ярду містер Аллан Грант ганявся за ним, аж поки не зламав ногу.

Бенні, ясна річ, потрапив в обійми сержанта Уільямса, а від нього — до лаписьк тюремних наглядачів. А Грант потрапив до лікарні під нагляд сестри Іглтон, яку детектив подумки охрестив Атлантидою.

Атлантида — донька титана Атланта, міфічного карного злочинця, якого олімпійський володар Зевс з метою перевиховання примусив тримати на карку зораний небосхил.

На таке карколомне ім'я Аллана Гранта навела велетенська, але на диво гармонійна (і з відповідними пропорціями в усьому) статура сестри Іглтон. Його наречена міс Марта Халлард поряд з Атлантидою виглядала пігмейкою, хоч сама Марта була аж на голову вища за свого нещасного нареченого.

Тож як міг себе почувати Аллан у присутності античної богині Атлантиди? Справжнім виродком роду людського, на котрого напосіли усі відомі комплекси неповноцінності.

— Аніж отак люто зиркати на мене, — якось закинула йому приголомшлива жінка-велет, — ви б почитали добру книжку про любов.

— Ви що, знущаетесь? — простогнав Аллан.

— Анітрохи, — білозубо всміхнулася суперпотужна, може, й на тисячу чуттєвих мегатонн секс-бомба. — Просто я принесла вам книгу про кохання дона Жуана до красуні донни Ханни.

— Читати ще одну фальшивку про давній і досі нерозкритий злочин? — саркастично запитав детектив. — Дзуськи!

— Злочин? Я вас не розумію... Ах, ви, мабуть, маєте на увазі смерть Командора? Так то була дуель, чесний двобій...

БАЙКИ-ПРИКАЗКИ

Чи хвалитиметься Гуска, що вона — смачна закуска?

Котикові лапки — і ласкавці й дряпки.

Орлу Горобчик годить — теж у начальстві ходить.

Не цікавиться Телятко, хто у нього рідний татко.

Не вижив би Іжак, якби згубив піджак.

Хоч потужний рев, та Осел — не Лев.

Баран — завжди Баран: іде лиш на таран.

Закохалася в Кота — й десь поділась Миша та.

Дмитро СОЛОДКИЙ.

Мал.

О. МОНАСТІРСЬКОГО

— Якщо ми підемо в туалет, нам не вистачить на пляшку.

ОЙ ТАМ, НА РИНОЧКУ...

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. О. КОХАНА

— Наш гастроном проводить місячник культурного обслуговування...

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. А. ЮНА

— А що поробиш? Ми ж перейшли на ринкові відносини...

Мал. С. ФЕДЬКА

Під ковтком

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Вельмишановний та дорогий товаришу генерал, Голово Комітету Державної Безпеки!

От написав «товаришу», а сам подумав, що, може, вже час писати «громадянине», бо який я Вам товариш? Може, тамбовський вовк уже мені товариш? Але коли тамбовський вовк мене не товариш, а Ви мені, а я Вам — товариш, то прошу у Вас захисту і допомоги. У порядку нагляду накажіть своїм підлеглим, аби дали мені спокій і можливість, як і всьому радянському народові, йти назустріч ринкові чи туди, куди пошле мене (як і весь радянський народ) наше дороге начальство і керівництво.

Прощу повірити мені на слово, що я, у разі в цьому виникла потреба, як і весь радянський народ був там, де слід було бути, і йшов туди, куди веліли.

Коли я жив при розвиненому соціалізмі, то я розвивав його все більше і більше, хоч інколи мені здавалося, що розвивати його вже далі нікуди.

Коли почалася перебудова, я (як і весь радянський народ) заходився перебудовувати, і зараз, може довести це документально, готовий перебудувати що завгодно і скільки завгодно — доти, доки буде що перебудувати. А коли вже нічого буде перебудувати, я все одно залишуся чесним громадянином і щирим патріотом.

Але для того, щоб усе перебудовувати, навіть по третьому разу, мені потрібен спокій і душевна рівновага. От їх-то мені й не дають окремі працівники очолюваного Вами Комітету. Вони або помиляються в мені, або, даруйте, не дуже високо кваліфіковані. Бо коли б усі були високої кваліфікації, товаришу генерал (а може — громадянин? Непотрібне викреслити), я б не турбував Вас цим листом, а всі проблеми вирішив

ЧЕРНЕТКА НЕЗАКІНЧЕНОГО ЛИСТА

«Коли революція скасувала літеру «ять», один учитель російської словесності збожеволів».
І. Ільф і Є. Петров.

би на рівні нашої двірнички. На її особі (тепер її називають «майстром по прибиранню двора», і в цьому я вбачаю глибокі коріння демократії) я ще зупинюся докладніше, бо з неї все почалося. Я читаю всі засоби масової інформації (за винятком тих, що видаються неформалами), і у мене голова йде обертом. В одних виданнях пишеться, що інституція, яку Ви очолюєте, — єдина установа, що захищає нашу демократію і, насамперед, гласність і таке інше. Що коли б не КДБ, всім нам

червоне світло. В даному випадку мають рацію ті газети, які пишуть, що КДБ — наш друг і захисник.

Але того ж дня, коли я повертався з роботи додому, з даху мого дому впала цеглина і мало не розчерепашила мені голову. Я не виключаю, що цеглину кинув співробітник КДБ, котрий сидів на даху, з метою мене вбити, але не влучив. І в такому випадку мають рацію ті газети, котрі запевняють, що КДБ нас полюбить.

Виходить, я виявився у списку тих,

уже давно, пробачаюсь, був би капець, усі б ми захлинулися у хвилях насильства, вчиненого екстремістами і тому подібними типами.

Інші органи безперервно запевняють, що всі наші біди — нестабільність, заварушки і т. д. — виникають виключно з вини КДБ і що КДБ, як не тепер, то в четвер, ліквідує надбання перебудови, демократії, гласності, котра, зізнаюсь Вам відверто, мені особисто ніколи не була потрібна.

То кому ж вірити? Що ж, не буває диму без вогню і правда пролягає десь посередині? Я роблю такі висновки на підставі двох прикладів. Учора Ваш співробітник, переодягнений у форму міліціонера, буквально витягнув мене з-під коліс «КамАЗа», бо я, начитавшись інформації про КДБ, ішов на

кого КДБ вирішило погубити, і тільки невміння Вашого співробітника кидатися цеглинами врятувало мені життя?

Тепер про двірничку. Тиждень тому виходжу я з парадного, а вона, прибираючи двір, каже мені так ехидно: «А яке сьогодні свято, Романе Борисовичу, що у вас на балконі висить такий прапор?»

Я весь помертвів, вирішивши, що моя дружина на нашому балконі, що на шостому поверсі, випадково вивісила сушитися свою жовту кофту поряд із моїми, вибачаюсь, зимовими блакитними кальсонами. І тепер двірничка натякає, що я націоналіст, рухивець і такий інший неформал. Але на балконі висіла моя бордова сорочка, кальсони (дав. вище) і дружинина кремовева кофточка. Я вже не пам'ятаю, що відпові-

двірничці (майстрові по прибиранню двора), але, йдучи на роботу, весь час намагався пригадати, у якій державі триколірний прапор: бордово-блакитно-кремовий. Може б, Ви вказали двірничці, щоб не закидала чесним громадянам таких звинувачень, бо на роботі я взяв у бібліотеці том Енциклопедії, де вміщено прапори всіх держав, і почав вивчати. Бордово-блакитно-кремового я так і не знайшов. Один з моїх товаришів по роботі, молодший економіст Валушко, запитав, чи не збираюсь я розв'язувати кросворд. І тут молодший плановик Цяпля пішов ва-банк, мабуть, маючи намір перевірити, який колір матиме моє обличчя, коли він скаже: «Та ні! Роман Борисович щось зашифрує з допомогою енциклопедичних статей. Я читав — усі шпигуни так роблять!» Я, звичайно, зблід, долоні мої спітніли. Цього не міг не помітити Цяпля, він, як казав Штірліц, «засвітив» мене, і тепер я повністю під ковтком. Поки Цяпля не просигналізує у відділ кадрів, я ще, може, встигну взяти звітні довідку про свою повну лояльність.

Після випадку з Цяплею мені все стало ясно. У моїй голові одразу ж сплило кілька епізодів, яким я, через наївність свою, спершу не надавав ніякого значення: я пригадав, як трамвайний контролер, перевіряючи мій квиток, буквально свердлив мене очима. Тепер у мене жодних сумнівів: він — Ваша людина. Того разу я тричі пересідав з трамвая на трамвай, і не тому, що хотів заплутати сліди, а тільки так я міг доїхати до свого сава. Виходить, Ваші люди весь час «вели» мене?

Чому мене не взяли ще того разу, не знаю.

Мені також пригадалася провока-

ційна розмова банщика в сауні, коли зайшло про пиво.

Я мав необережність бовкнути, що чеське пиво ліпше від нашого, абсолютно не взявши до уваги, що Чехословаччина вже вийшла із соцтабору. Бачили б Ви обличчя банщика в ту хвилину! Думаю, він у Вас ходить у майорах, коли не вище.

Я також мав необережність підтримати розмову із сусідкою в ліфті, проте, що все дорожчає, а ринок... це ще бабка надвоє гадала...

Але, товаришу (може, вже «громадянине»? Непотрібне викреслити) генерал, коли треба, я почеплю на своєму балконі прапора (червоного!!!) з написом: «Усі на Ринок!» І щоб окремі невідомі громадяни не подумали, що я рекомендую їм відвідати ринки Бессарабський, Житній, Сінний, Володимирський, слово «Ринок», як уже зазначалося, я напишу з великої літери.

Я ще намагаюсь перекопати себе, що всі ці побоювання — витвори моєї вкрай знервованої психіки, але...

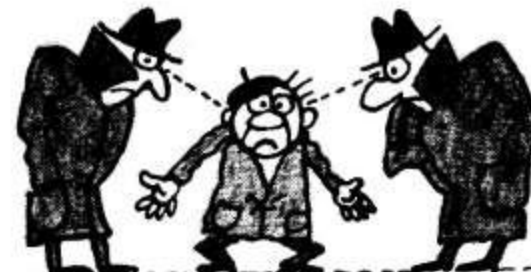
Може, правда, мені здалося, але наш сантехнік Іван прилаштував до водопровідної труби підслухувальний пристрій. Тепер, коли заходжу до ванної, труба булькає, гуде і сичить, а коли заходить дружина — тихо. Але що ж можна підслухувати, коли я там купаюсь?

Я сімнадцять років прожив зі своєю дружиною і делікатно натякнув їй на сантехніка Івана. Вона дивно глянула на мене і сказала: «Романе, тебе треба показати лікареві! Я до тебе запрошу справжнього екстрасенса!»

Знаю я цих екстрасенсів — зовні в піджаку, а в бічній кишені посвідчення майора, коли не полковника КДБ...

Хвилиночку, хтось дзвонить у двері? Двірничка-майор, екстрасенс-підполковник. Зараз... зараз... Пожежно-драбиною вилізу на дах. Знаю, що хвилин за п'ятнадцять мене з даху зніматимуть співробітники КДБ, переодягнені пожежниками, але коли мене не заберуть одразу, я повернусь і допишу цього листа з незаперечними доказами своєї лояльності...

Публікацію підготував
Микола БІЛКУН.

— Хоче схуднути, бо збирається із делегацією за кордон просити гуманітарну допомогу...

ДУМКИ МИМОХІДЬ

● Скільки ще обраних продовжують іти світлим шляхом до чорних ходів магазинів.

● Ми багато чого навчилися. Навіть семимильними кроками тупцювати на місці.

Зіновій КУЛІШ.

— Нема вже куди складати. Хоч бери та й у магазини відправляй...

ЛОЖКА

3

ДИСТАНЦІЙНИМ УПРАВЛІННЯМ

— Ложок немає і невідомо, коли будуть, — розводили руками напівсонні продавщиці, показуючи на порожні прилавки, де колись виблискували кухонні набори, чашки, тарілки, каструлі, чарки, фужери...

— То що ж, може, їх уже не випускають? — розгублено кліпав я очима.

— А це питання не до нас, — позіхали мені у відповідь. Повертаючись додому, згадав, що сусід, який мешкає поверхом нижче, працює на фабриці столових приборів. — Що це таке! — це з порога гнівно пішов я на нього у наступ. Сусід якраз обідав і тому спокійно зреагував на мій агресивний тон.

— До чого ми докотилися?! — не вгавав я. — Ви що, ложки перестали випускати?!

— Я особисто виконую план на сто і шість процентів! — гордо відповів він.

— А раніше?

— А раніше — тільки на сто один...

— Так тоді ложки були...

Навіть слабозрозумитим країнам допомагали...

Ще і в ложку їм щось кляли.

А зараз у нас ні ложки, ні в ложці...

Обб'їгав кілька магазинів — немає!

Якщо ви їх випускаєте, то куди ж вони діваються?

— А це питання не до мене, — байдуже відповів сусід, сьорбаючи юшку дерев'яною ложкою.

— Нічого не розумію. От дивись: я працюю, ти працюєш, він, вона, вони працюють, з саботажем борються...

а товарів у магазинах так і не побільшало...

Чому? Га? Може, цей саботаж потрібний не тільки ділкам тіншової економіки?

На те сусід нічого не відповів. Він тільки мовчки досьорбав свою юшку.

Воно й зрозуміло — хіба у сусіда по таке треба питати?..

Михайло ПРУДНИК.

— Не було, аж доки зверху не дали вказівку: треба боротися з саботажниками. І відразу газети почали писати: там приховано такий дефіцит, а там — ще дефіцитніший...

Одне слово, є вказівка — є і саботаж...

— Так можна ж було раніше ставати з ним на прю, не чекаючи таких масштабів...

— Дивний ти... Я ж кажу — не було вказівки! Отже, саботажу — теж! З чим боротися? У нас традиція така: є вказівка сіяти кукурудзу — сіємо і за Полярним колом, є вказівка рубати виноград — рубаємо, боротися — бо-

ремосья...

— Нічого не розумію. От дивись:

я працюю, ти працюєш, він, вона, вони працюють, з саботажем борються...

а товарів у магазинах так і не побільшало...

Чому? Га? Може, цей саботаж потрібний не тільки ділкам тіншової економіки?

На те сусід нічого не відповів. Він тільки мовчки досьорбав свою юшку.

Воно й зрозуміло — хіба у сусіда по таке треба питати?..

Михайло ПРУДНИК.

НЕОБХІДНЕ УТОЧНЕННЯ

Мишко, побачивши свиню,
Питає, дивлячись на рило:
— Це хто?
— Свиня.
— А що вона
Такого наробила?..

Леонід ЮРКОВ.

ЛІЧИЛКА

Коник-поник
Диво-віз
Залюбки
В звіринець віз.
А на возі
Пасажири:
П'ять зайчат,
Більчат чотири,

Три кунички,
Дві лисички,
Потім веприк
Невеличкий.
Мишенят
Один десяток,
Вісімнадцять
Поросяток.
Коник-поник
Віз везе,

Коник гривкою
Трясе.
— Хто,— питає,—
Любі діти,
Хоче всіх
Перелічити?

Леонід
КУЛІШ-ЗІНЬКІВ.

ЗАГАДКИ ПЕРЧЕНЯТКА

Із чотирьох складалась літер —
в лугах траву косила.
Як хтось одну з тих літер
втер —
за ніс мене вкусила.

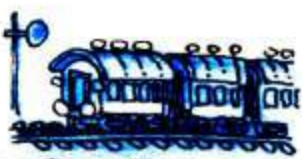
(Коса, оса).

Володимир КЛЕНЦ.

Ходить все життя в одній,
у сорочці кам'яній.
Отака невдаха!
Хто це?

(Черепаша).

Володимир ШЕСТАКОВ.

НЕ ДІЖДАЛАСЬ

Йде зі школи Надійка і плаче.
— Що сталося, Надю? — питає сусідка.
— Я одержала п'ятірку, — ще дужче
зарюмсала Надійка.
— То чого ж ти плачеш? Радіти треба.
— Ага, радіти... Моя бабуся он цілий
місяць гостювала у нас і кожного дня
говорила: «Коли ж я нарешті побачу
в твоєму щоденнику п'ятірку?». І от
я сьогодні несу п'ятірку, а вона вранці уже
поїхала додому...

САШКОВЕ СТАРАННЯ

Надійка каже своїй однокласниці під час
роботи на пришкольній ділянці:
— От цікаво, Людо: минулого разу
Сашко лінувався, більше сидів, ніж робив.
А сьогодні, дивись як старається. Просто
дивно.
— А що ж тут дивного? — озвалася
Люда. — То ми працювали самі, а сьогодні
й вчителька з нами.

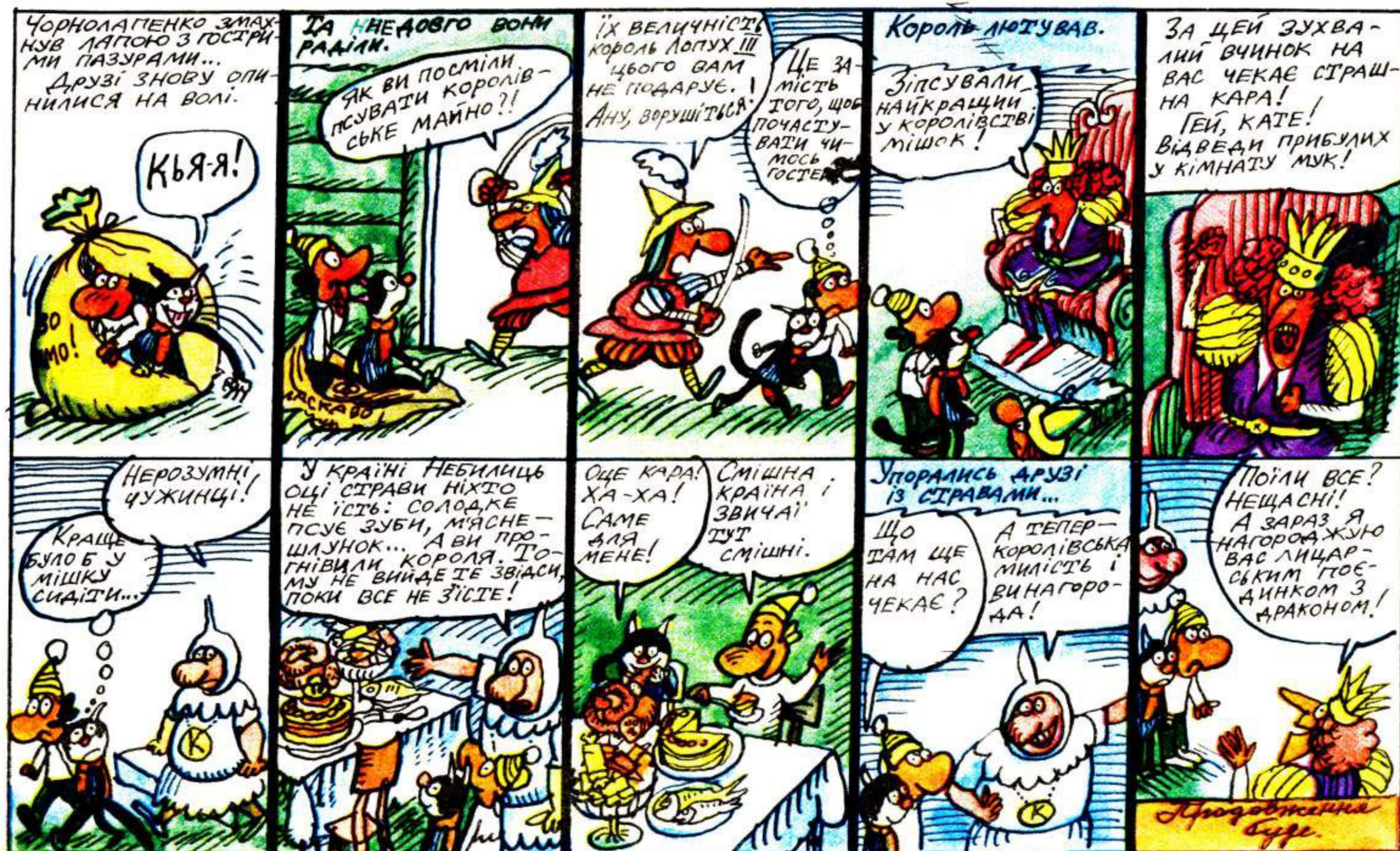
Микола ГЕРАСИМЕНКО.

Анатолій Василецько

3

КРАЇНА НЕБМЯЛИЦЬ

З глибоким сумом змушені констатувати, що логіка читачів, які надіслали відгуки на фейлетон «Коза та восьмеро бичків» («Перець», № 14 за 1990 рік), набагато переконливіша за аргументи заступника прокурора Житомирської області М. П. Шадура, викладені в офіційній відповіді на перчанський виступ. Скажімо, якби заступник прокурора області узяв би й відверто запитав: ви що, шановні, справді вважаєте, що на Житомирщині запанувала соціальна справедливість і рядовий колгоспник має такі ж права, як голова колгоспу, — то б ми перші, уражені таким правоохоронним аргументом, хоч і без особливої радості, побажали б Івану Петровичу Грицюку багаторічної і безаварійної їзди на придбаній ним «Волзі».

Та в тім-то й річ, що, підтвердивши викладений у фейлетоні факт придбання автомобіля ГАЗ-24 головою колгоспу імені Леніна Попільнянського району І. П. Грицюком, заступник прокурора побудував свої висновки про законність даної покупки не на риторичному запитанні, яке містить у собі й красномовну відповідь, а на переконаності, що в редакції працюють люди, які не відрізняють чорного від білого і навіть плутають ці кольори.

Втім, судіть самі. У фейлетоні йшлося про те, що, коли вірити документам райзаготконтори, голова колгоспу імені Леніна Іван Петрович Грицюк лише за один місяць продав аж вісім бичків, дві свиняки і кілька сотень курей, за що йому — як най-най-найкращому здавачеві худоби — поза всякою чергою і було продано автомобіль ГАЗ-24, тобто оту омріяну «Волгу». Якщо ж вірити довідці Сокилчанської сільради, то у господарстві І. П. Грицюка перед тим худоб'ячим бумом була лише одна коза-дереза та 16 курочок-шкабатурочок.

Справді, розшифровує заступник прокурора області, 28 червня 1989 року Грицюк І. П. уклав з коопзаготпромом Попільнянського райСТ угоду, згідно з якою він зобов'язується, починаючи з 1989 року, протягом трьох років продавати кооперації по 1200 кілограмів м'яса у живій вазі і по 300 кілограмів м'яса птиці, а вона, кооперація, в особі правління райСТ — продати йому в 1989 році легковий автомобіль ГАЗ-24 «Волга». Далі він же уточнює, що, відповідно до таких-то положень і постанов, угоди про реалізацію легкових автомобілів укладаються на конкурсній основі з кращими здавачами м'ясопродуктів.

Але якщо 28 червня Іван Петрович лише уклав угоду з обіцянкою протягом наступних трьох років завалити заготконтору м'ясом, а подібні угоди, відповідно до положень і постанов укладаються на конкурсній умові, то на якій підставі правління СТ зобов'язувалося уже в 1989 році, по суті авансом, продати йому «Волгу»? Воно що — настільки було упевнене в твердому слові Івана Петровича, чи, може, голова зарекомендував себе найактивнішим здавачем у минулому? Так начебто ж ні. У 1987 році він ошасливив кооперацію 210 кілограмами м'яса, ще через рік здав, щоправда, більше, але навіть до тонни не дотягнув. Отже, підстав для довір'я авансом не було.

Однак уже 30 червня 1989 року правління

Попільнянського райСТ за погодженням з райвиконкомом прийняло рішення реалізувати Грицюку І. П. легковий автомобіль ГАЗ-24 «Волга». Виняткова оперативність: двадцять восьмого червня лише уклали угоду, а через два дні уже й підсумки конкурсу підбили, і рішення прийняли, встигнувши погодити його з райвиконкомом. Що ж на неї надихнуло? Річ у тім, що на цей момент за Іваном Петровичем уже рахувалося 3454 кілограми зданої яловичини і три центнери пташиного м'яса, або 7 бичків вищесередньої вгодованості, дві свині і 143 качки.

Найперше запитання, яке виникає: коли ж він устиг таку прірву домашньої живності вигодувати? Невже за той час, поки в райСТ передруковували угоду? А вже потім замислюєшся глибше: може, заступник прокурора області помиляється, називаючи Грицюка головою колгоспу? Може, Іван Петрович — не голова колгоспу, а орендар чи фермер? Бо все-таки виростити сім бичків вищесередньої вгодованості, двоє свиней і півтори сотні качок, поєднуючи це з головуванням, таки ж складувато. Щоправда, Грицюк І. П. пояснив перевіряючим: три бички і качок виростив він сам, два бички і дві свині виростила його мати, а ще двох бичків він виростив разом із сусідом Яковенком.

Звичайно, пощастило Іванові Петровичу на сусіда, який до того ж підтвердив, що бичків він і справді вирощував разом з головою. Добровільно перекласти на себе подібний клопіт і не претендувати при цьому навіть на запасне колесо від лімузіна — такі добрі люди не в кожному колгоспі є. Видно, й напарник не в ледячих був. Ніби аж бачу, як, відкерувавши колгоспом, упоравши своїх трьох бичків та півтори сотні качок, Іван Петрович звалює на плечі клунки з кормами і мерщій біжить до сусіда, підсобляє йому, а потім, немов на крилах, хоч і знову ж таки, з клунками, летить допомагати матері. А це, до речі, набагато складніше, ніж займатися, скажімо, важкою атлетикою. Кожному селянину відомо, скільки потрібно перетягати кормів, щоб довести до кондиції сім бичків і півтори сотні качки. Не кажучи вже про те, де їх стільки узяти.

І нарешті — про довідочку сільради про козу-дерезу та шістнадцять курочок-шкабатурочок, які начебто були в господарстві голови колгоспу «станом на перше січня». Секретар сільради Новаковська Н. М. пояснила представникам прокуратури, що запис у погосподарську книгу зробила зі слів дружини Грицюка І. П., яка сказала, що в їхньому домашньому господарстві є лише кози і кури. А Іван Петрович стверджував, що на той час були й бички та качки.

Звичайно ж, представники прокуратури повірили Івану Петровичу, а не секретареві сільради і дружині Івана Петровича, бо саме пояснення голови колгоспу органічно влітається у канву прокурорської логіки. Позаяк інакше довелося б визнати угоду недійсною, покупку «Волги» — незаконною, а це б уже починало бути чимось таким, що зовсім не схоже на справедливість...

В. БОНДАРЕНКО.

Житомирська область.

У КОЖНОГО СВОЄ

Сусідки ввечері зустрілись.
— Біда мені, життя немає,
Знов з чоловіком посварились:
Не цим, так тим мене діймає...

— Щаслива! А з мого Романа
Хоч слово витягти — так де там!
Газету в руки — й до дивана...
Не чоловік — Роман-газета.

Василь СТОЛЯРЕНКО.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— А тепер кидай! От буде потіха!..

Мал. А. БОРДУНІСА

— Спасибі мафії: сірників не стало — й пожеж поменшало...

НОВЕ, безперечно, народжується в муках. Хоча точно сказати, як то довелося помучитися пологами матусі одного вельми несподіваного дитятка і хто його безпосередній батечко, ми не в спроможі. Таїнство зачаття, плодородування та самих пологів було витримано в дусі класичних зразків бюрократично-адміністративної ери. Навіть багато хто з членів нашого незалежного парламенту, кажуть, тільки рота роззявив.

А втім, запідозрити його, наш можновладний парламент, у повній непричетності до народження цього знаменитого немовляти усе ж не можна, бо ідея створення чогось такого давно вже носилася в повітрі. Отож від батьківства йому, вважає, не відкрутитися. Тільки поки він ото терся, м'явся і зволикав, потенційна мама — Рада Міністрів — узяла й... Словом, узяла всю відповідальність на себе. Ось так і народилася вона, наша теперішня гордість — Купонна Система. Слава богу, хоч чимось погордитися можемо. А то відвиклий від парадних маршів народ, було, вже зовсім занудгував.

Розглядати цей радісний факт з усіх боків — юридичного, економічного, соціального і так далі — ми, проте, не збираємося. Бо, поперше, на те є ціла купа радників, консультантів та експертів, а, по-друге, поїзд уже, як кажуть, пішов. Відзначимо тільки, що батьки системи переслідували мету якнайблагороднішу — та й не одну: покласти край ажіотажному попитові, заморозити еверести грошових накопичень, припинити вивіз дефіцитів за межі республіки. І досягти цього, як твердять у компетентних колах, певною мірою ніби вдалося.

Проте не будемо перебільшувати: саме тільки певною мірою. Бо ділити громадський пиріг, коли він тане і худне просто на очах, стає усе важче. До того ж, верткий спекулянт, проти якого, головним чином, і було спрямовано нововведення, тут же знайшов у ньому сотні щілин і лазівок для себе. І вже на одному з київських базарів ніде не працюючий представник сонячного Закавказзя Махмуд Магомедов Батран-Огли пропонує бажаним чужі картки споживача вартістю 50 карбованців по півтори сотні за штуку. І вже інкасатора купонів Каланчацького агропромбанку (Херсонська область) В. Лавриненка затримують у місті Красноперекопську (Крим) під час жвавого розповсюдження поцуплених на роботі купончиків. До речі, після того, як ця інформація прозвучала по Українському радію, в студії залунали розгнівані дзвінки одного з керівників республіканського Агропромбанку: що це ви, мовляв, там небилиці розказуєте? Ніяких купонних інкасаторів у вказаному вами регіоні ми не тримали і не тримаємо! Ану негайно давайте спростування!

ВАЛЯЙТЕ, ХЛОПЦІ, ВИЯВЛЯЙТЕ!

ДУМКИ З ПРИВОДУ
ПОЯВИ НА СВІТ ОДНОГО НЕМОВЛЯТИ

Як з'ясувалося, підвела керівного товариша непоінформованість: колись — і справді не тримали, а тепер — довелося... І, хоч як то прикро для репутації Агропромбанку, а на подібні посади, через клятий поспіх, не скрізь потрапили чисті на руку люди.

Та й чимало інших неприємностей наробив отой поспіх. І ще не встигли деякі підприємства та організації окупонити всіх працюючих, а відділи соціального забезпечення — пенсіонерів, як уже «ліві» картки споживача цілими зграями почали випурхувати з друкарень і видавництв, приземляючись на липкі долоні темних ділків. Не дрімали й самодіяльні умільці — віртуози художніх підробок. У правоохоронні органи косяками пішли сигнали про десятки способів, за допомогою яких одні й ті ж купони по кілька разів запускаються в обіг...

— А можна ж було все це передбачити, — з жалем у голосі каже заступник начальника відділу Управління боротьби з розкраданням соціалістичної власності МВС УРСР В. М. Бойченко. — Якби ж при розробці цієї системи спиталися й нас, оперативників. У когось корона з голови не спала б, зате ми, спираючись на свій досвід, змогли б підказати, як перекрити канали для зловживань. А то тепер нам наказують, давайте виявляйте порушників та притягайте таких-сяких до відповідальності! Спустили сувору службову інструкцію... Ну, ми й виявляємо. А от щодо притягнення... До чого ж ти їх притягнеш, якщо в законодавстві статті відповідної не передбачено?!

Розмова ця відбулася, зверніть увагу, напри-

кінці грудня. Минуло майже два місяці з часу суцільної всеукраїнської купонізації, а міліції все ще доводилося ламати голову над кросвордами: як от, приміром, боротися з бідним студентиком, котрий вирішив «загнати» свої купони, щоб якось дотягти до «стипухи»? І якщо студент хоч декана боїться, а робітник — хоч і не дуже — директора, то кого було боятися безробітному підданому братньої республіки, який безтурботно промишляє в українській столиці досить кусючими для нашої з вами кишені квіточками, а попутно готовий торгонути усім, чим прийдеться — від порнолистівочки до кулемета, не кажучи вже про купони, яких він при бажанні дістане скільки завгодно й коли завгодно?.. І лише перед самим Новим роком Президія Верховної Ради нарешті схаменулася та ошчасливила нас указом про кримінальну відповідальність за подібні штучки.

Отож і не дуже-то віриться у мажорні запевнення як безпосередніх, так і побічних батьків нашого скороспеченого і, щиро кажучи, явно недоношеного дитятка в тім, що воно відразу так-таки й зняло добрячий шмат посталих перед республікою проблем. Щось не дуже затріщали магазинні полиці від дефіцитних товарів, зате проблем додалося по зав'язку. І поліграфістам, і міліції, і продавцям, і покупцям, змушеним вистояти довжелізні черги навіть там, де їх раніше не було. А надто тим, хто одержує мізерні пенсії та зарплати. А в деяких областях при купонах збереглися ще й талони: на пшоно, макарони, борошно, крупи, тютюн (або, як висловилося в одній сім'ї мала доня-дотепниця, «талони на тю-тю...»). Ну й, до речі, по всій республіці — горезвісні талони на цукор...

Правда, велемудрі батьки Системи невтомно працюють над її вдосконаленням — то міняючи колір купонів, то урочисто привласнюючи кожному з них персональний порядковий номер, то, нарешті, сміливо розробляючи далекойдучі проекти купонів багаторазового використання... З тим, бачте, прицілом, щоб у недалекому часі взагалі перейти на цілком незалежні і суверенні гроші. Сенса у цьому, мабуть, і справді є. Але все те дасть прекрасні плоди і викличе в народі радість безмежну лише за тієї умови, якщо ми не гнатимемо коней та не боїтимемося питати поради в розумних людей. Щоб ті люди потім про нас не казали: «Де наш Макар не повернеться, за ним скрізь золоті верби ростуть...» Та й чого ж би їм не рости: що швидко робиться, те сліпим родиться.

В. БОЙКО.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Купиш, парубче, шкарпетки — тоді й свататись приходить...

КІНЬ І СВИНЯ

— Ну, як поживаєш? — спитала в Коня, Зустрівшись в дворі, ожиріла Свиня. Махнувши хвостом, відказала Коняка: — Працюю, як віл, а живу, як собака.

ЩЕ ПРО КРИТИКУ

Критикує Гору Камінючка кожна, Бо згори дозволили й сказали: «Можна».

ПАРАДОКСИ

Свої продукти гноїмо, А закордонні з радістю їмо.

ДО НОВИХ ВИСОТ

— Все ширше й вище!.. До нових висот! Гукав на весь город Осот.

РЕЗОЛЮЦІЇ І РЕВОЛЮЦІЇ

Ще не було у світі революцій Від постанов, інструкцій й резолюцій.

Юрій КРУГЛЯК.

СУМСЬКІ ПРИДИБЕНЦІЇ

НОВІЙ ШКОЛІ — НОВУ ПРОГРАМУ

СУМИ. (Кор. ТАП). Нова школа № 24, судячи з усього, перейде на вивчення цивільної оборони вже з першого класу. Це дасть можливість кожному учневі, натягнувши проти газ, хоч зрідка з насолодою вдихнути повітря, очищене від випарів міської фекальної станції, розташованої поруч.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТОВАР

народного споживання виробляє Шалигінська пекарня Глухівського району. Перші дві години його, не без деяких труднощів, можна використовувати як хліб. Далі, залежно від потреби, — як будівельний матеріал або ковадло. Твердість гарантується!

МАФІЯ НЕ ПРОЙДЕ!

У Сумах поширюється чутка, що на пустир по вулиці Паризької Комуни поклато око місцева мафія. Вона планує використати його як стартовий майданчик для своїх службових вертольотів.

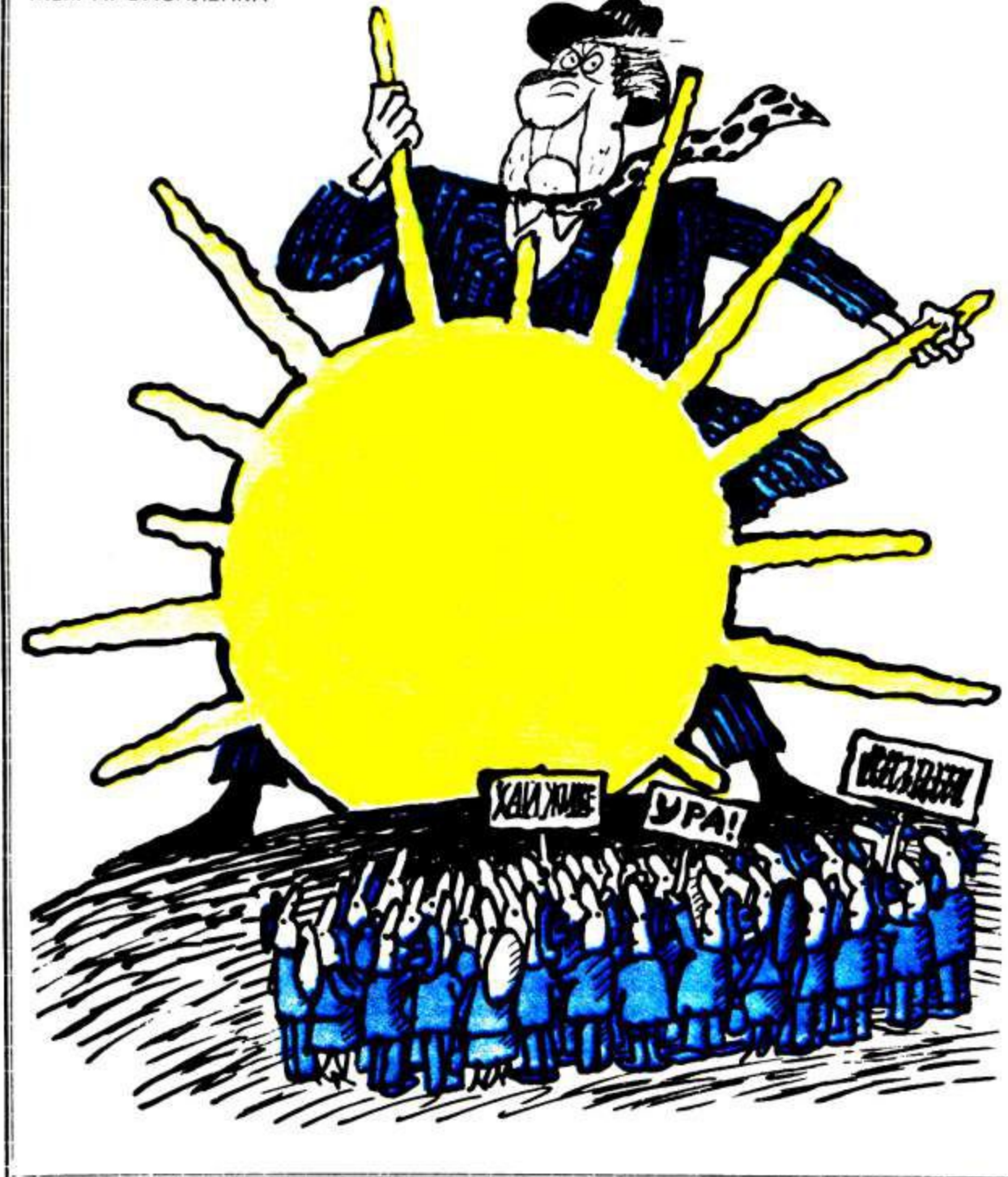
ТАП уповноважений заявити: це злісний наклеп. Як і два роки тому, коли на вищезгаданій території було знесено приватні будинки, керівництво об'єднання «Хімпром» має твердий намір заклати тут житломасив для робітників об'єднання. Незрозуміло тільки одне: для чого було так поспішати, якщо невідомо, в якій п'ятирічці розпочнеться будівництво?

КУМОВІ ГІРШЕ

Як не старався Іван Крижавко, а таки не дотягнув додому без пригод: на останній сходинці спіткнувся і змушений був вповзати до світлиці навкарачки.
— А щоб ти вже інакше й не ходив ніколи! — накинута на нього Ганна. — А щоб тебе!..
— Жінко, цить! — зробив марну спробу звестися на ноги Іван. — Наш кум Самохвал ще в гіршому стані. Поглянь у вікно: лежить у калюжі, наче поросля, а по ньому чорти скачуть...

Никанор ДУБИЦЬКИЙ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ЧОМУ ЗАТИХЛИ ДЕПУТАТИ?

ЖИТОМИРСЬКА область. (Кор. ТАП). Гучно гепали себе у груди кулаками майбутні депутати Овруцької райради. У своїх передвиборних платформах усі вони мали пункт — боротися за чисту природу. Вибори відбулися, а райсільгоспхімія, як і раніше, спокійнісінько розпоршує під час транспортування по вулицях міста порошкоподібні хімікати — склади її розташовано в зоні Овруча. Депутати ж наче води в рот набрали і бояться проковтнути. Бо вміст нітратів у ній в чотири-вісім разів перевищує допустиму кількість.

ТОРЖЕСТВО БЕЗ ПОВІДОМЛЕННЯ

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ. Велике торжество справедливості відбулося в селі Оленівці Борзнянського району. Викинута минулого року з роботи буцімто за те, що не пройшла атестації, а насправді — за критику, за викриття безладдя, оковамилювання, приписок у місцевій середній школі, керованій М. Г. Труханом, учителька Марія Андріївна Бреус наказом того ж директора поновлена на роботі. Правда, не тому, що у М. Г. Трухана прокинулася совість, а тому, що республіканська Прокуратура опротестувала незаконне звільнення.

Однак, видавши наказ, директор школи чомусь забув офіційно повідомити цю радісну новину найбільш заінтересованій особі — вчительці Бреус. Отож вона й досі не знає про остаточне торжество справедливості. А від цього торжества до нового звільнення — за прогул — лише один крок.

СМІХ — НЕ СТАРІЄ!

ФАЛЬШИВИЙ СВІТ

— Ой, куме, який нині світ фальшивий! Один другого тільки хотів би ошукати. Вчора дав мені якийсь панок у місті фальшивих два злотих за картоплю.

— Ану покажіть, як виглядають!
— Е, я вже не маю! Якось пощастило мені дати їх в однім склепі* за шкіру.

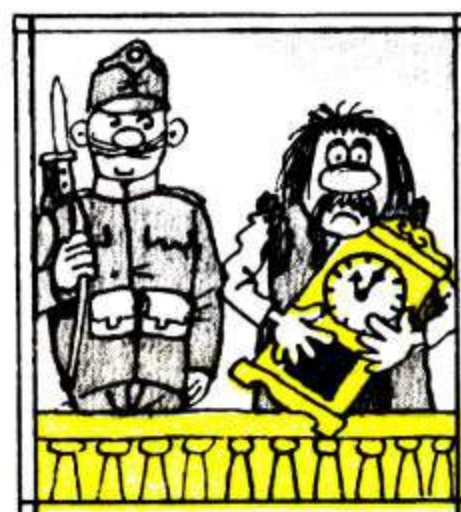
[Буковинські анекдоти кінця XIX — початку XX століття]

ДОБРІ ЖІНКИ

МАКСИМ: — Моя жінка так залатала мені свиту, що ніхто не може пізнати, де вона залатана.

ІВАН: — То ще нічого! Моя жінка так випрала мені сорочку, що ніхто не пізнає, чи вона випрана.

ДВОЛІТНЯ ГАРАНТІЯ

Злодій за крадіжку годинника дістав два роки.

Почувши вирок, сказав, здивований: — Диви, годинникар знав те наперед, бо на годиннику табличку привісив: «Дволітня гарантія».

ДОБРА КАВА

Під час однієї інспекції питає полковник солдатів:

— Може, хто має яку скаргу?
— Так, пане полковнику! Попросимо це покуштувати, — і подали йому каву.
— Що? Та то дуже добре! Я ще в житті не їв такої зупи**.

** Зупа — тобто: суп.

Подав Ігор АРТЕМЧУК.

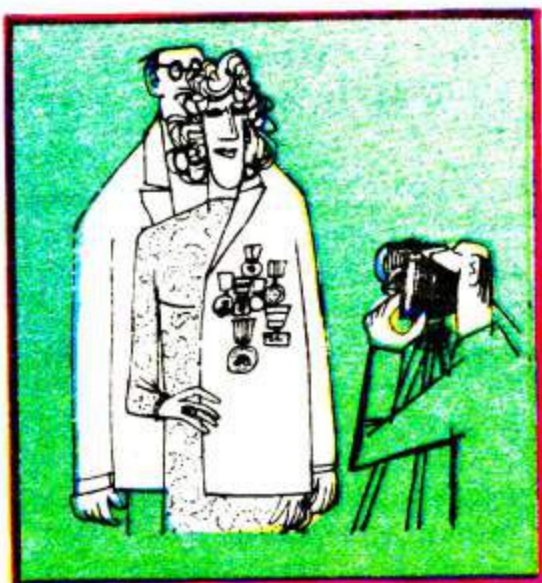
* Склеп — крамниця.

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

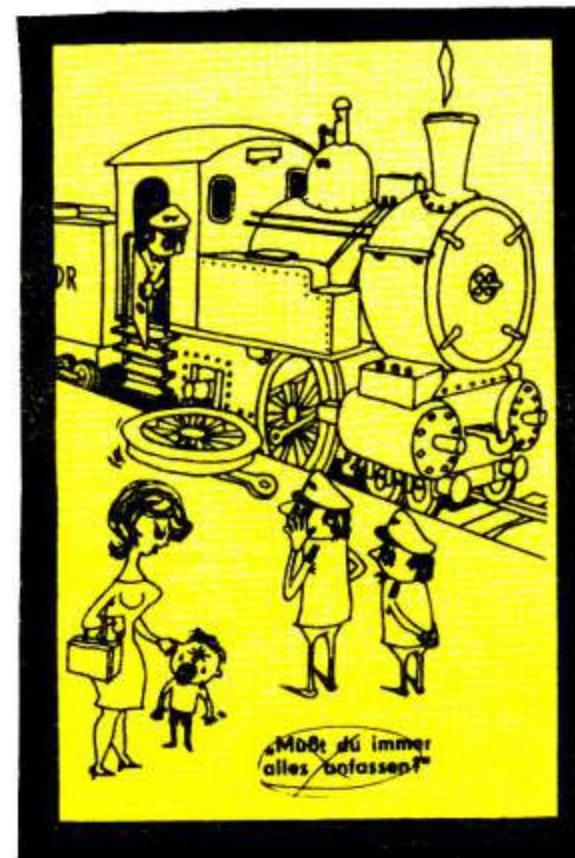
Малюнки з журналів: «Квік» (Гамбург), «Ойленшпігель» (Берлін), «Рогач» (Братислава), «Мофтул Роман» (Бухарест).

— Ви що — не бачите напису, що звірів годувати не можна!

— Фірма збанкрутувала, але секретарка залишилась вірною директорів.

— Завжди ти все чіпаєш...

До 120-річчя від дня народження Леся МАРТОВИЧА

ЯК ВСТИГАТИ

Леся Мартович сидить у гурті своїх друзів. Вони поважають його за точність. Але якось він запізнівся, і всі розуміють, що без поважної причини тут не обійшлося. Йому кажуть:

— Ми розуміємо, Лесе, що ти, як заступник адвоката, не розпоряджаєшся собою. Довкола твого столу зранку до ночі клієнти, мов мухи довкола розлитого меду...

Леся Мартович допиває склянку пива:

— В мене три різні профілі... Я юрист, парубок, ще й письменник. Як же я можу встигати?..

ЖІНОЧЕ ПИТАННЯ

Авторка сентиментальних романів, дуже наївна К. Г., звернулася до Мартовича:

— Кажуть, що ви запеклий соціаліст. А я цьому не вірю. Скажіть мені, як соціалісти вирішують жіноче питання.

— Для нас, соціалістів, жінки — це не питання, а клас. Тільки досі ми не дійшли згоди щодо того, який це клас: гноблених чи гнобителів.

ЧОМУ НЕ ОДРУЖИТЬСЯ?

— Лесе, чому ви, до ста чортів, так довго не женитесь?

— Поки що не можу.

— Чому?

— Я нещасливо закоханий у доньку одного спекулянта, який обіцяв мені видати мою книжку. Я переконаний, що коли він видасть мою книжку, то зробить кращий інтерес, ніж коли видасть за мене свою дочку.

ДОВГИЙ ЯЗИК

Дехто боявся дотепів і соковитих епітетів Мартовича, проте він не мав злісного наміру осміяти будь-

кого. Смішні люди та їх звички розбуджували у нього сміх тому, що він розпізнавав їх з першого погляду.

— Кажуть, «Мартович має занадто довгий язик», — кепкував він, — а хто ж мусить його мати, як не галицький адвокат, який меле ним з ранку до ночі?!

ПОЕТИЧНЕ БЕЗЛАДДЯ

Леся Мартович поведився зі своїми рукописами недбало: вони валялись у нього поряд з тютюном і посудом «у поетичному безладді».

— Безладдя на моєму столі, — жартував він, — це те єдине, на підставі чого інтелігентний критик міг би зробити висновок, що я — поетична душа.

ІСТОРІЯ З ГРІШМИ

Василь Стефаник до Мартовича:

— Ти знаєш, Лесе, недавно один купець хотів позичити в мене грошей. Він не знав, що я сам позичаю в інших.

Мартович на це:

— А мені трапилося ще смішніше: один знайомий сам запропонував, що позичить мені гроші, не знаючи, що я їх не зможу повернути.

ЩЕ ЖИТИМЕ

— Ти чому не в школі? — запитав батько сина, побачивши, що той гуляє вдома.

— А в нас учителя нема, — відповів хлопець.

— Як це — нема? — спантелився батько. — Він що, пропав безвісти чи помер?

— Та ні, він одружився...

— А-а... Ну, то ще житиме, — зробив висновок батько.

ЩИРА ВІДПОВІДЬ

На ринку покупець дорікнув жінці, котра продавала городину:

— Ох, тітонько, і дорогі ж у вас помідори!

— Хе, дорогі, — щиросердно повідала власниця овочів — Знали б ви, скільки я на них міндобрив угатила!..

ДЕФІЦИТ

— Ну, скажи, хіба в тебе є совість після цього?! — картає мама синочка. — Немає!

— Дефіцит, — розводить руками хлопчик.

Повідомив Т. ІВАНЧУК.

ПЕРЕВІРИВ

Прокіп позичив у Григорія сто карбованців і довго не повертав. Минуло багато часу, і вони зустрілися.

— О, Григорій! — вигукнув Прокіп. — Я у тебе колись щось брав, ти мені частіше про це нагадуй, бо у мене пам'ять дуже слабенька.

— Не клопочися, Прокопе, твоя

дружина, Антоніда, вже віддала мені твій борг, рівно двісті карбованців.

— Яких двісті?! — закричав Прокіп. — У мене дуже чудова пам'ять: я позичив у тебе сто!!!

— Не хвилюйся. З пам'яттю у тебе й справді все гаразд.

Повідомив Г. ПАПУШ.

м. Пирятин.

м. Камінь-Каширський на Волині.

Л. ВАЙХТ (Польща)

До кабінету директора увійшов головний інженер. У руках він тримав шматок чогось, що нагадувало пластилін.

— Товаришу директоре! — радісно вигукнув він. — Експеримент вдався! Ми одержали! Ось воно...

Директор здивовано подивився на головного інженера та обережно спитав:

— А що це?

— Ми це ще не з'ясували, але дослідження тривають!.. Оце ж воно є, — сказав головний інженер та протягнув директору те, що тримав у руці.

— Г-м-м, воно світиться?

— Так, навіть удень.

— У воді плаває?

— Плаває.

— Гнеться?

— Ще не з'ясували.

Директор відкинувся у кріслі та замислився.

— Схоже на тексипексит.

— Я б не сказав. Тексипексит горить без диму, а це дуже чадить!

— А як воно себе поводить при низьких температурах?

— Ламається.

— Так тоді ж це піксіфіксон!

— Ні, товаришу директоре, коли б воно справді було піксіфіксон, ми б вже давно злетіли в повітря!

— Ну, а у спирті розчиняється?

— Певна річ!

— Ну й?..

— Нічого... можна... пити.

— Виходить, це — фіксітоксон??

— Ми теж так гадали. Але фіксітоксон, коли знаходиться у рідині, пускає бульки.

— А воно?

— Не пускає.

Директор обурився.

— Так що ж ви там знайшли? Пацюки його їдять?

— Так, але потім умирають.

— А мухи?

— Їдять, але не вмирають.

— У такому разі — це клексілоксон!

— Клексілоксон шумує!

— Може, клексілоксон-триплекс?

— Ні, можливо, це антиматерія!

— Що ж мені із вами робити? Винахідники!.. Інженери!.. Добре, закінчіть скоріше свої дослідження, узгоджуйте, встановлюйте договірну ціну, а зранку знову продовжуйте, як і раніше, виробляти звичайну замазку для вікон.

Переклав О. КРОТКОВ.

3 АМЕРИКАНСЬКОГО ГУМОРУ

ЦЕ ТАК МИЛО...

У купе вагона навпроти літньої леді приємної зовнішності сидів американець. Уже кілька хвилин він зосереджено жував свою жуйку, як раптом леді, нахилившись до нього, сказала: «Це так мило з вашого боку — пробувати зав'язати зі мною розмову, але я повинна попередити вас, що я зовсім глуха».

ДОБРОЗИЧЛИВЕЦЬ

Якось комедійний актор Гаррі Гершвілд розповів історію про поміраючого диктатора, який, перебуваючи в кисневій палаті, буквально танув на очах. Біля узголів'я сидів його заступник, і в нього рікою текли сльози.

— Не побивайся так, друже, — ледь вичавив із себе диктатор. — Я хочу, щоб ти знав: за твою відданість я відписую тобі мої гроші, мої автомобілі, мій літак, замський маєток, мою яхту...

— Спасибі... дякую вам, — промимрив спадкоємець. — Ви такі ласкаві до мене. Скажіть тільки, чи є щось таке, що я міг би зробити для вас?

— Так, є, — обізвався хворий, судорожно хапаючи повітря. — Прибери-но свою ногу з кисневого шланга!

ОБЕРЕЖНІСТЬ НЕ ЗАВАДИТЬ

Молода жінка придбала у фірмі «Товари поштою» модну перуку. Коли розгорнула покупку, то виявила вкладену в бандероль пам'ятку такого змісту: «Оскільки не виключена можливість, що перука може зсунутися з голови, слід знімати її перед сном. Відомі випадки, коли чоловіки, злякавшись раптової появи з-під ковдри невідомого волохатого створіння, завдавали виробу значного пошкодження».

Переклали Степан ГРИЦЕНКО та Володимир СИТІН.

НАВІЩО

УСМІШКА

— Минулого тижня я мав нагоду зустрітись з Миколою Панасовичем і...

— А хто такий Микола Панасович?

— Тю, ти не знаєш Миколи Панасовича? А Віктора Омеляновича ти знаєш?

— Поняття не маю, хто такий.

— Ну, ти даєш! Та це ж зятьок самого Федора Филимоновича. Чи, може, ти і його не знаєш?

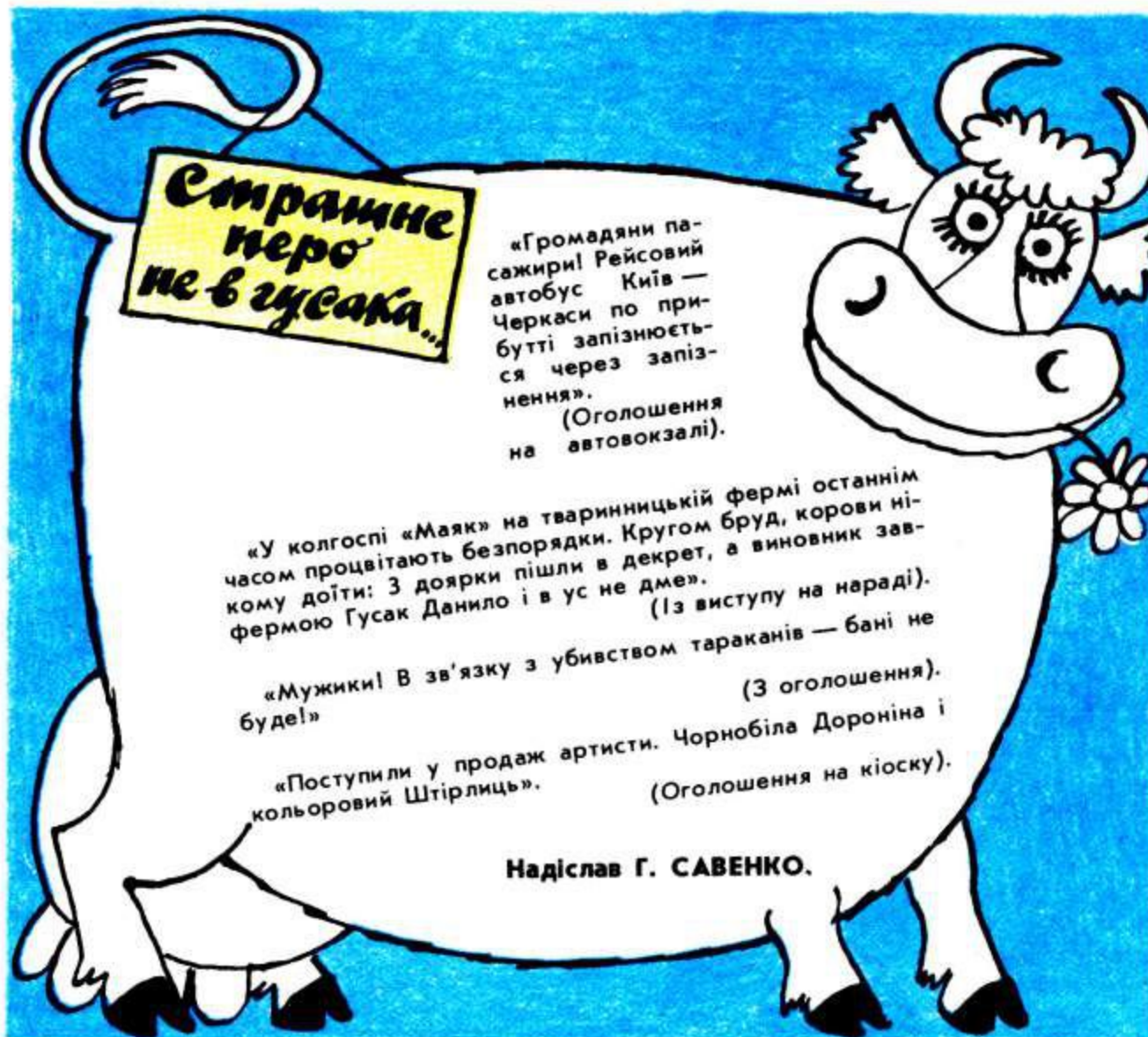
— Анісілечки.

— У такому разі, старий, ти пропащий чоловік. Це ж — потрібні люди. І їх не знати?.. Як можна отак на світі жити?

— А навіщо мені їх знати, коли вони мене не знають.

Іван ТОКАРЧУК.

Волинська область.

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:

В. БОЙКО,

В. БОНДАРЕНКО,

А. ВАСИЛЕНКО,

П. ГЛАЗОВИЙ,

В. ЗЕЛІНСЬКИЙ

(головний художник),

Ю. ІЩЕНКО

(відповідальний секретар),

Д. МОЛЯКЕВИЧ,

М. ПРУДНИК,

І. СОЧИВЕЦЬ,

В. ЧЕПІГА

(заступник головного редактора).

Засновник — видавництво

«Радянська Україна».

Співвидавці:

видавництво

«Радянська Україна»,

редакція журналу «Перець».

Зареєстровано

Держкомітетом УРСР по пресі.

Свідоцтво серія КП № 140.

Журнал «Перець» № 4 (1334)
(на українському мові)
Видавництво «Радянська Україна».Здано до набору 17.01.91.
Підписано до друку 05.02.91.
Формат 70×108/8. Папір офсетний № 2.
Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк.
14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк.
Тираж 1104350 прим. Зам. 01100041
Ціна 50 к. (для передплатників — 40 к.)

© Журнал «Перець» 1991 р.

Виходить з січня 1927 року.

Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.Телефони:
приймальні 441-82-14,
відділу книг та карт
441-89-38, 441-89-15,
художнього відділу 441-89-11.Адреса редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали,
треба обов'язково посилатись
на «Перець».Журнальний комплекс
видавництва «Радянська Україна»,
252146, Київ-146, вул. Героїв космосу, 6.
Журнальний комплекс
видавництва «Радянська Україна»,
252146, Київ-146, вул. Героїв космосу, 6.Теми малюнків цього номера при-
думали: В. Адамович, С. Веткін,
О. Гуцол, Р. Друкман, Ю. Іщенко,
О. Коноваленко, Л. Телятни-
ков, С. Федько.

Як у Казці...

